

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/65/2008

ZAUFIANIE DO OSOBISTOŚCI ŻYCIA PUBLICZNEGO

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, KWIECIEŃ 2008

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
12 października 2007 roku

- ❑ Kwiecień nie przyniósł większych zmian w czołówce rankingu zaufania. Tak jak dotychczas pierwsze miejsce wśród przedstawicieli sceny politycznej najczęściej obdarzanych zaufaniem zajmuje premier Donald Tusk (66%), a na kolejnych pozycjach lokują się: Lech Wałęsa, Radosław Sikorski oraz Bronisław Komorowski, którym ufa co drugi respondent. Pierwszą piątkę – z trochę gorszym wynikiem – zamyka w tym miesiącu wicepremier Waldemar Pawlak (44% deklaracji zaufania).
- ❑ Największą nieufność wśród badanych budzi dyrektor Radia Maryja ojciec Tadeusz Rydzyk, którego nazwisko po raz pierwszy uwzględniliśmy w naszym badaniu (66% deklaracji nieufności). Z brakiem zaufania ze strony większości ankietowanych spotykają się także były premier Leszek Miller (57%) i – tylko nieznacznie rzadziej – prezes PiS Jarosław Kaczyński (56%). Prawie połowa Polaków (48%) nie ufa prezydentowi Lechowi Kaczyńskiemu. Do ścisłej czołówki tego negatywnego rankingu zalicza się także przewodniczący klubu parlamentarnego PiS Przemysław Gosiewski (42%). Do pozostałych przedstawicieli życia publicznego nieufność wyrażana jest znacznie rzadziej.
- ❑ Jedynym politykiem, który od marca zyskał w ocenie badanych, jest minister sprawiedliwości Zbigniew Cwiągalski (wzrost zaufania o 7 punktów procentowych). Zdecydowanie gorsze niż przed miesiącem są natomiast oceny szefa SLD Wojciecha Olejniczaka (spadek zaufania o 7 punktów i wzrost nieufności o 8 punktów procentowych). W stosunku do marca wyraźnie stracił też wicepremier Waldemar Pawlak (spadek zaufania o 8 punktów). Słabsze są w tym miesiącu notowania: Marka Sawickiego, Jarosława Kalinowskiego, Marka Borowskiego, Jarosława Kaczyńskiego, a także Lecha Wałęsy, którego oceny po ubiegłomiesięcznym wzroście powróciły do poziomu z lutego br.

ZAUFANIE I NIEUFNOŚĆ

Politykiem, którego Polacy najczęściej darzą zaufaniem, pozostaje niezmiennie premier Donald Tusk. W dalszym ciągu ufa mu – według własnych deklaracji – większość ankietowanych (66%, przed miesiącem 67%). Premier nadal bardzo wyraźnie wyprzedza też w tym rankingu pozostałych przedstawicieli sceny politycznej uwzględnionych w naszym badaniu¹. Kolejne miejsca – z bardzo zbliżonymi wynikami – zajmują: były prezydent Lech Wałęsa (51%), szef MSZ Radosław Sikorski (50%) oraz marszałek Sejmu Bronisław Komorowski (49%). Trochę mniejszym zaufaniem cieszy się wicepremier i szef współrządzącego PSL – Waldemar Pawlak (44%). Blisko dwie piąte badanych (38%) ufa wicemarszałkowi Sejmu z tej partii – Jarosławowi Kalinowskiemu. Z zaufaniem co trzeciego respondenta spotykają się lider SdPI Marek Borowski (34%) oraz prezydent Lech Kaczyński (33%). Kolejne miejsca – z nieco słabszym wynikiem – zajmują członkowie urzędującego gabinetu: minister zdrowia Ewa Kopacz, minister ds. walki z korupcją Julia Pitera (po 30% deklaracji zaufania) oraz minister sprawiedliwości Zbigniew Cwiągalski (29%). Nieco mniej osób deklaruje zaufanie do liderów dwóch najsilniejszych ugrupowań opozycyjnych: prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego oraz szefa SLD – Wojciecha Olejniczaka (po 27% deklaracji zaufania).

Listę osobistości życia publicznego najczęściej budzących nieufność wśród ankietowanych otwierają w tym miesiącu: ojciec Tadeusz Rydzyk, którego nazwisko po raz pierwszy uwzględniliśmy w naszym badaniu, oraz były premier, a obecnie lider niedawno powstałej partii Polska Lewica – Leszek Miller. Nieufność do o. Tadeusza Rydzyka, dyrektora Radia Maryja, deklaruje aż 66% ankietowanych. W ciągu blisko siedemnastu lat, od kiedy regularnie badamy stosunek do najbardziej znaczących postaci życia publicznego, niewiele było osób, które równie często spotykałyby się z tak negatywnym nastawieniem respondentów.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (215) zrealizowano w dniach 11–14 kwietnia 2008 roku na liczącej 1101 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1. Stosunek do polityków w kwietniu 2008

Politycy	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	IV 2008	zmiana od III 008	IV 2008	zmiana od III 008		
	w procentach					
Donald Tusk	66	-1	19	0	11	1
Lech Wałęsa	51	-7	26	5	19	1
Radosław Sikorski	50	-2	9	-2	12	22
Bronisław Komorowski	49	0	13	-1	15	15
Waldemar Pawlak	44	-8	22	2	22	5
Jarosław Kalinowski	38	-5	17	-1	25	10
Marek Borowski	34	-4	23	3	18	16
Lech Kaczyński	33	-2	48	-2	15	0
Julia Pitera	30	-3	18	-1	16	28
Ewa Kopacz	30	-2	19	0	14	30
Zbigniew Ćwiąkalski	29	7	14	-1	11	39
Wojciech Olejniczak	27	-7	33	8	20	12
Jarosław Kaczyński	27	-4	56	2	13	0
Grzegorz Schetyna	22	-2	11	1	15	44
Bogdan Borusewicz	22	1	12	-1	17	41
Bogdan Zdrojewski	21	-2	7	0	13	53
Zbigniew Chlebowski	21	0	10	-1	12	49
Bogdan Klich	20	-1	8	-1	15	49
Jarosław Gowin	18	-1	8	0	11	57
Marek Sawicki	18	-4	11	3	17	47
Leszek Miller	16	*	57	*	19	3
Przemysław Gosiewski	15	0	42	-2	12	24
ks. Tadeusz Rydzyk	14	*	66	*	12	2
Katarzyna Hall	13	-3	11	1	13	57

Pominięto „trudno powiedzieć”

* W marcu 2008 brak pomiaru

Tabela 2. Zmiany **zaufania** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																
	2006	2007											2008				
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
	w procentach																
M. Borowski	39	34	35	38	36	37	35	30	33	35	34	40	38	39	35	38	34
B. Borusewicz	13	17	16	17	17	18	18	14	18	20	16	23	25	23	19	21	22
Z. Chlebowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	18	16	21	21	21
Z. Ćwiąkalski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	21	22	29
P. Gosiewski	-	15	18	14	16	17	18	19	19	18	18	21	15	15	17	15	15
J. Gowin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	18
K. Hall	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	13
J. Kaczyński	36	39	41	33	36	36	34	33	35	37	37	36	28	31	28	31	27
L. Kaczyński	39	42	43	35	38	38	37	35	38	43	41	41	34	38	35	35	33
J. Kalinowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45	39	42	43	43	38
B. Klich	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	18	21	20
B. Komorowski	29	29	32	33	33	35	33	29	33	33	34	47	44	50	48	49	49
E. Kopacz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	21	30	34	32	30
L. Miller	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16
W. Olejniczak	33	27	29	33	32	27	27	28	27	32	34	37	31	36	32	34	27
W. Pawlak	39	37	36	35	35	35	32	31	35	38	46	62	60	60	54	52	44
J. Pitera	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26	28	40	35	33	30
ks. T. Rydzyk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14
M. Sawicki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	18	23	24	22	18
G. Schetyna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	18	19	22	24	22
R. Sikorski	24	22	26	-	-	-	-	-	-	-	-	36	41	45	49	52	50
D. Tusk	50	46	46	48	47	49	48	41	47	47	53	69	70	72	65	67	66
L. Wałęsa	-	-	-	-	-	-	45	39	43	50	48	57	55	54	51	58	51
B. Zdrojewski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	23	22	21	23	21

Tabela 3. Zmiany **nieufności** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																
	2006	2007												2008			
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
	w procentach																
M. Borowski	23	27	24	20	25	22	25	28	23	25	25	22	22	23	24	20	23
B. Borusewicz	12	9	11	11	11	10	10	14	11	12	15	13	15	14	14	13	12
Z. Chlebowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	9	11	13	11	10
Z. Ćwiąkalski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	17	15	14
P. Gosiewski	-	31	31	35	33	32	36	35	36	36	38	38	44	45	45	44	42
J. Gowin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	8
K. Hall	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	11
J. Kaczyński	47	43	46	51	47	45	49	52	53	49	49	49	57	54	57	54	56
L. Kaczyński	44	41	44	50	45	44	48	50	49	44	44	43	51	47	51	50	48
J. Kalinowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	17	19	18	18	17
B. Klich	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	8	9	8
B. Komorowski	13	17	20	17	14	13	15	18	19	19	19	16	14	14	17	14	13
E. Kopacz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	10	13	20	19	19
L. Miller	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	57
W. Olejniczak	21	27	20	22	24	24	26	29	25	30	26	25	30	28	28	25	33
W. Pawlak	19	22	23	23	23	21	23	28	22	21	18	12	14	15	18	20	22
J. Pitera	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	14	19	21	19	18
ks. T. Rydzyk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	66
M. Sawicki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	9	10	10	8	11
G. Schetyna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	11	12	15	10	11
R. Sikorski	8	10	8	-	-	-	-	-	-	-	-	15	14	14	13	11	9
D. Tusk	27	32	30	31	27	26	27	33	27	31	27	17	14	15	22	19	19
L. Wałęsa	-	-	-	-	-	-	30	31	30	27	27	23	23	25	27	21	26
B. Zdrojewski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	8	7	11	7	7

Byłemu premierowi Leszkowi Millerowi nie ufa 57% respondentów. Tylko minimalnie wyprzedza on Jarosława Kaczyńskiego, zajmującego dotychczas pierwsze miejsce w tym negatywnym rankingu – nieufność do prezesa PiS deklaruje obecnie 56% ankietowanych. Z dużym brakiem zaufania ze strony Polaków niezmiennie spotyka się także prezydent Lech Kaczyński. Nie ufa mu – według własnych deklaracji – prawie połowa ankietowanych (48%). W ścisłej czołówce najgorzej ocenianych polityków jest jeszcze szef klubu parlamentarnego PiS Przemysław Gosiewski (42% deklaracji nieufności). Pozostali przedstawiciele sceny politycznej uwzględnieni w naszym badaniu wyraźnie rzadziej spotykają się z nieufnością respondentów.

Ostatnie tygodnie nie sprzyjały korzystnym ocenom przedstawicieli klasy politycznej. Jedynym politykiem, który od marca zyskał w ocenie badanych, jest minister sprawiedliwości Zbigniew Cwiągalski. Wraz ze wzrostem poziomu jego znajomości (o 6 punktów procentowych) zwiększył się też (o 7 punktów) odsetek osób darzących go zaufaniem. Odnotowaną obecnie poprawę notowań tego polityka można wiązać z jego osobistym zaangażowaniem i determinacją w dążeniu do wyjaśnienia afer i niejasnych spraw ostatnich lat, przede wszystkim takich jak sprawa porwania i zamordowania Krzysztofa Olewnika.

Dość liczną grupę stanowią politycy, w przypadku których obserwujemy spadek notowań w stosunku do ubiegłego miesiąca. Najbardziej stracił w ocenie badanych lider SLD Wojciech Olejniczak, którego ugrupowanie zerwało ostatnio współpracę z Partią Demokratyczną w ramach wspólnej koalicji LiD, przyczyniając się w konsekwencji do jej rozpadu (decyzja o opuszczeniu jej przez SdPI została podana do publicznej wiadomości już po realizacji naszego sondażu). W stosunku do marca zaufanie do szefa Sojuszu zmalało o 7 punktów procentowych, a jeszcze wyraźniej (o 8 punktów) zwiększyła się grupa badanych, którzy mu nie ufają. Wyłączenie Partii Demokratycznej z LiD, które dla szerokiej publiczności mogło oznaczać głównie destabilizację sytuacji po lewej stronie sceny politycznej i być odczytywane jako kolejny przykład niezdolności polityków do współpracy, zaważyło, jak się wydaje, także na notowaniach Marka Borowskiego – lidera SdPI, drugiego z najbardziej liczących się ugrupowań niedawnego LiD. Oceny szefa SdPI pogorszyły się jednak znacznie mniej wyraźnie: 4-punktowy spadek zaufania i 3-punktowy wzrost nieufności.

Kwiecień okazał się niezbyt korzystny także dla polityków PSL, włącznie z liderem tej partii Waldemarem Pawlakiem. Po okresie słabnących z miesiąca na miesiąc wyników, w kwietniu zaufanie do wicepremiera i szefa resortu gospodarki wyraźnie zmalało (o 8

punktów procentowych). Są to najniższe oceny Waldemara Pawlaka od momentu zawiązania koalicji z PO i objęcia przez niego stanowisk w rządzie, wciąż jednak pozostają lepsze od przeciętnie uzyskiwanych przez tego polityka w okresie przedwyborczym.

Gorsze niż przed miesiącem są także oceny bardzo rzadko występujących przed kamerami: wicemarszałka Sejmu Jarosława Kalinowskiego (spadek zaufania o 5 punktów procentowych) oraz ministra rolnictwa Marka Sawickiego (spadek zaufania o 4 punkty i wzrost nieufności o 3 punkty procentowe).

Wydaje się, że spadek notowań tych polityków w dużej mierze należy wiązać z ich nikłą – jak na przedstawicieli rządzącej koalicji – obecnością w mediach, co nie pozostaje jednak bez wpływu na oceny ich aktywności politycznej i opinie o jakości ich pracy w ramach piastowanych funkcji. W szczególności może to dotyczyć wicepremiera Waldemara Pawlaka, który wraz z przystąpieniem PSL do koalicji i objęciem ważnych funkcji w rządzie stał się jednym z najlepiej odbieranych przedstawicieli sceny politycznej. Warto przy tym zauważyć, że obecny wyraźny spadek notowań Waldemara Pawlaka idzie w parze z odnotowanym w kwietniu spadkiem optymizmu, jeśli chodzi o przewidywane efekty polityki gospodarczej rządu².

Kolejnym politykiem, w przypadku którego rejestrujemy obecnie wyraźne pogorszenie notowań, jest Lech Wałęsa. Od marca zaufanie do byłego prezydenta spadło o 7 punktów procentowych i jednocześnie o 5 punktów zwiększyła się grupa badanych, którzy mu nie ufają. Wydaje się jednak, że w tym przypadku pogorszenie się ocen tego polityka ma charakter korekty – oznacza jedynie powrót do jego wcześniejszych notowań (z lutego br.) po rekordowo wysokich ocenach w marcu. Równie duży jak obecny spadek, wzrost notowań byłego prezydenta wywołały wówczas, jak przypuszczaliśmy, informacje o stanie jego zdrowia i przeprowadzonym z powodzeniem zabiegu kardiochirurgicznym.

Tylko o niewielkim pogorszeniu ocen można jeszcze mówić w przypadku prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego (spadek zaufania o 4 punkty procentowe) oraz minister edukacji Katarzyny Hall (spadek zaufania o 3 punkty). Oceny pozostałych przedstawicieli sceny politycznej uwzględnionych w naszym badaniu nie zmieniły się znacząco od ubiegłego miesiąca.

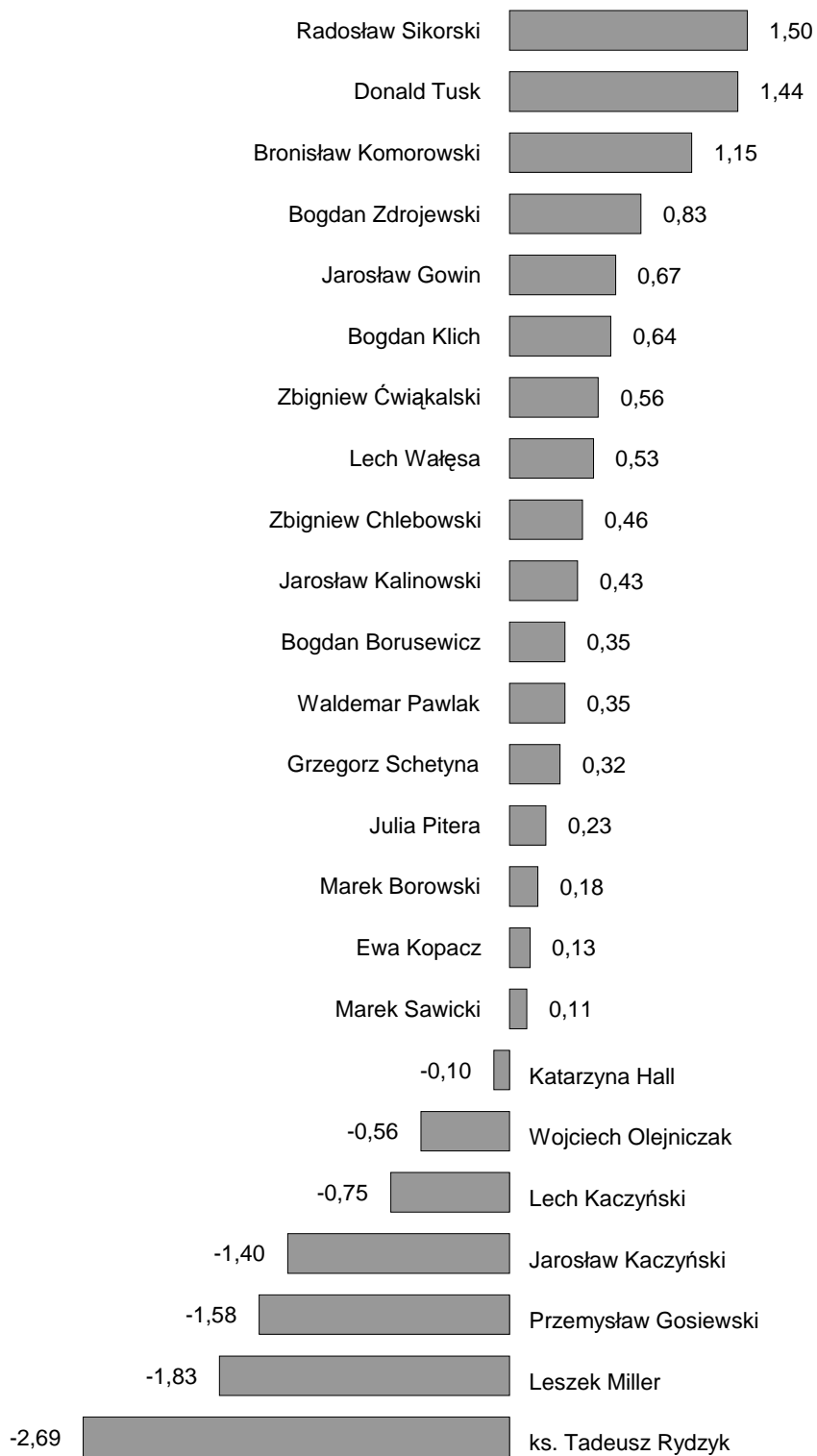
² Zob. komunikat CBOS „Stosunek do rządu w kwietniu”, kwiecień 2008.

W kwietniu po raz pierwszy badaliśmy znajomość i stosunek do szefa Radia Maryja ks. Tadeusza Rydzyka. Z deklaracji badanych wynika, że ojciec dyrektor jest postacią powszechnie znaną (98% deklaracji znajomości) i pod tym względem ustępuje jedynie takim politykom jak: prezydent Lech Kaczyński, były premier Jarosław Kaczyński, były prezydent Lech Wałęsa czy obecny premier Donald Tusk. Społeczny wizerunek szefa Radia Maryja jest jednak wyjątkowo niekorzystny – zaufaniem darzy go zaledwie 14% badanych, zdecydowana większość zaś (66%) wyraża do niego nieufność. W niektórych środowiskach zwolennicy ojca Tadeusza Rydzyka stanowią jednak znaczące grupy. Zaufanie do dyrektora Radia Maryja deklaruje co trzeci badany w wieku powyżej 65 lat (34%), co piąty mieszkaniec wsi (20%) i jedna szóstka mieszkańców najmniejszych miast (16%). Znacznie większym niż przeciętnie zaufaniem cieszy się on także wśród osób najslabiej wykształconych (26%) i najgorzej sytuowanych (deklarujących dochody do 300 zł miesięcznie na osobę w rodzinie – 25%). Spośród grup społeczno-zawodowych zaufanie do ojca Tadeusza Rydzyka najczęściej deklarują emeryci (29%) i renciści (21%), ufa mu jednak także co piąty bezrobotny (20%) i relatywnie dość liczna grupa robotników niewykwalifikowanych (13%). Zaufanie do ojca Rydzyka bardzo wyraźnie idzie też w parze z częstymi praktykami religijnymi. Ufa mu więcej niż co trzecia osoba (35%) uczestnicząca w mszach i spotkaniach religijnych kilka razy w tygodniu. Z deklaracji badanych wynika, że do zwolenników Tadeusza Rydzyka zalicza się też duża część prawicowego elektoratu (19%) i jeszcze większa – potencjalnych wyborców PiS (31%).

ŚREDNIE OCEN

W naszych sondażach badani oceniają poszczególnych polityków posługując się jedenastopunktową skalą, której skrajne punkty można określić z jednej strony jako głęboką nieufność (-5), z drugiej zaś jako bardzo duże zaufanie (+5). Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania i nieufności. Przedstawiane były łączne odsetki respondentów wyrażających zaufanie (wskazania punktów od +1 do +5), obojętność (0) lub nieufność (od -1 do -5) do poszczególnych polityków, a także stopień ich nieznaności. Prezentowane dane odnosiły się do ogółu ankietowanych. Natomiast średnia ocen, obliczana z pominięciem respondentów nieznanających poszczególnych polityków, jest syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę nastawień do nich zarówno pozytywnych, jak i negatywnych tylko wśród osób rozpoznających danego polityka.

RYS. 1. ŚREDNIE OCEN POLITYKÓW W KWIETNIU 2008

Na podstawie wartości średniej ocen można stwierdzić, że najlepiej odbieranym politykiem jest Radosław Sikorski (1,50). Drugi miesiąc z rzędu szef MSZ wyprzedza w tym rankingu premiera Donalda Tuska (1,44) cieszącego się większym zaufaniem, ale i częściej spotykającego się z nieufnością badanych. Tak jak w marcu trzecie miejsce wśród najbardziej jednoznacznie pozytywnie odbieranych przedstawicieli sceny politycznej zajmuje marszałek Sejmu Bronisław Komorowski (1,15). Do grona bardzo dobrze odbieranych polityków, w których ocenie zaufanie wyraźnie dominuje nad nieufnością, zaliczają się także Bogdan Zdrojewski (0,83) i Jarosław Gowin (0,67). Wysoką średnią ocen świadczącą o znacznej przewadze pozytywnych nastawień uzyskali również: Bogdan Klich (0,64), Zbigniew Ćwiąkalski (0,56), Lech Wałęsa (0,53), a także Zbigniew Chlebowski (0,46) i Jarosław Kalinowski (0,43). Trochę bardziej kontrowersyjnie, niemniej jednak również pozytywnie, odbierani są inni przedstawiciele rządzącej koalicji: marszałek Senatu Bogdan Borusewicz, oraz wicepremierzy – Waldemar Pawlak i Grzegorz Schetyna (średnie ocen w granicach 0,35 – 0,32 punktu). Spośród członków urzędującego gabinetu relatywnie najslabiej wypadły w tym miesiącu panie: Julia Pitera (0,23), Ewa Kopacz (0,13), a zwłaszcza minister edukacji Katarzyna Hall, która jako jedyna z grona ministrów rządu uzyskała ujemną średnią ocen (–0,10).

Rekordowo wręcz niska średnia ocen (–2,69) wskazuje, że ojciec Rydzyk należy niewątpliwie do najbardziej krytycznie odbieranych uczestników życia publicznego i politycznego w Polsce. Lepiej w ocenie badanych wypada, oceniany także bardzo krytycznie, Leszek Miller (–1,83). Spośród polityków, do których stosunek regularnie badamy od wielu miesięcy, w dalszym ciągu najniższą średnią ocen ma szef klubu parlamentarnego PiS Przemysław Gosiewski (–1,58). Krytycyzm dominuje także – choć w nieco mniejszym stopniu – w społecznej ocenie szefa tej partii Jarosława Kaczyńskiego (–1,40). Niskie średnie ocen, świadczące o dużej przewadze nieufności nad zaufaniem, mają też prezydent Lech Kaczyński (–0,75) oraz lider SLD Wojciech Olejniczak (–0,56).

O znacznej poprawie dotychczasowego wizerunku w tym miesiącu możemy mówić jedynie w przypadku Zbigniewa Ćwiąkalskiego (wzrost średniej o 0,36 punktu). Żaden z pozostałych polityków nie poprawił swoich ubiegłomiesięcznych notowań. Dość dużą grupę stanowią natomiast ci, którzy stracili w ocenie badanych. Z porównania aktualnych średnich ocen z uzyskanymi w ubiegłym miesiącu wynika, że duże natężenie miało przede wszystkim pogorszenie się ocen Wojciecha Olejniczaka (spadek wartości średniej o 0,57 punktu).

Tabela 4. Zmiany średniej ocen

Politycy (uszeregowanie według kierunku i wielkości zmian)	III '08	IV '08	Różnica
Zbigniew Ćwiąkalski	0,20	0,56	0,36 *
Przemysław Gosiewski	-1,67	-1,58	0,09
Zbigniew Chlebowski	0,39	0,46	0,07
Bronisław Komorowski	1,08	1,15	0,07
Bogdan Borusewicz	0,29	0,35	0,06
Bogdan Klich	0,59	0,64	0,05
Lech Kaczyński	-0,79	-0,75	0,04
Jarosław Gowin	0,72	0,67	-0,05
Radosław Sikorski	1,55	1,50	-0,05
Donald Tusk	1,51	1,44	-0,07
Bogdan Zdrojewski	0,91	0,83	-0,08
Jarosław Kalinowski	0,55	0,43	-0,12
Julia Pitera	0,35	0,23	-0,12
Grzegorz Schetyna	0,44	0,32	-0,12
Jarosław Kaczyński	-1,23	-1,40	-0,17
Marek Borowski	0,37	0,18	-0,19
Ewa Kopacz	0,32	0,13	-0,19
Katarzyna Hall	0,20	-0,10	-0,30 *
Waldemar Pawlak	0,69	0,35	-0,34 *
Marek Sawicki	0,51	0,11	-0,40 *
Lech Wałęsa	0,97	0,53	-0,44 *
Wojciech Olejniczak	0,01	-0,56	-0,57 *

* Różnica średnich ocen istotna statystycznie na poziomie 0,05

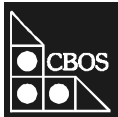
Znacznie mniej korzystnie niż przed miesiącem rysuje się obecnie społeczny wizerunek Lecha Wałęsy (spadek wartości średniej o 0,44 punktu). Mimo relatywnie niewielkich zmian, rejestrowanych na poziomie deklaracji zaufania i nieufności, wyraźnie niższą średnią ocen uzyskał w tym miesiącu minister rolnictwa Marek Sawicki (różnica średnich -0,40 punktu). Stosunkowo duży spadek deklaracji zaufania w mniejszym stopniu zaważył natomiast na całościowej ocenie znacznie lepiej znanego i ocenianego przez większą grupę badanych Waldemara Pawlaka (różnica -0,34 punktu). W ocenie nielicznych rozpoznających ją osób nieco straciła także na zaufaniu minister edukacji Katarzyna Hall (spadek wartości średniej ocen o 0,30 punktu). W przypadku pozostałych polityków, w tym Marka Borowskiego i Jarosława Kaczyńskiego, niekorzystne zmiany w ocenach nie zaważyły w stopniu istotnym statystycznie na ich dotychczasowym bilansie ocen.

Kwiecień nie przyniósł dużych zmian w rankingu zaufania do osób aktywnych na naszej publicznej scenie. Tak jak dotychczas największym zaufaniem cieszy się premier Donald Tusk. Wysoką pozycję w tym rankingu zajmują też nadal: Lech Wałęsa, Radosław Sikorski, Bronisław Komorowski oraz – z trochę gorszym wynikiem – Waldemar Pawlak, Jarosław Kalinowski, Marek Borowski i prezydent Lech Kaczyński. Z największą nieufnością Polaków spotyka się szef Radia Maryja ojciec Tadeusz Rydzyk, którego odbiór społeczny zbadaliśmy po raz pierwszy, a także były premier Leszek Miller oraz Przemysław Gosiewski i Jarosław Kaczyński.

W odróżnieniu od poprzedniego miesiąca w kwietniu częściej notujemy spadki niż poprawę ocen. Politykiem, który najbardziej stracił w ocenie badanych, jest lider SLD Wojciech Olejniczak. Pogorszyły się także – choć raczej w niewielkim stopniu – notowania Marka Borowskiego. Gorsze niż przed miesiącem są również oceny Waldemara Pawlaka, Marka Sawickiego i Jarosława Kalinowskiego. Jedynym politykiem, który w tym miesiącu zyskał w opinii badanych, jest minister sprawiedliwości Zbigniew Cwiągalski.

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA

A N E K S

Tabela 1. Stosunek do **Marka Borowskiego**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	23	18	34	16	9	1101
Płeć						
Mężczyźni	27	20	38	10	6	524
Kobiety	20	17	32	21	11	577
Wiek						
18-24 lata	19	18	34	22	8	159
25-34	19	17	37	17	10	205
35-44	24	16	30	18	13	180
45-54	22	19	36	14	9	180
55-64	26	20	40	9	5	181
65 lat i więcej	27	19	30	16	8	196
Miejsce zamieszkania						
Wieś	23	16	28	21	12	410
Miasto do 20 tys.	25	17	31	18	9	151
20-100 tys.	18	17	41	17	7	215
101-500 tys.	23	25	33	11	8	171
501 tys. i więcej mieszk.	27	19	46	4	4	155
Wykształcenie						
Podstawowe	24	17	24	23	12	291
Zasadnicze zawodowe	21	20	30	19	10	282
Średnie	22	17	41	14	7	373
Wyższe	26	20	48	2	5	156
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	24	22	45	2	7	98
Prac. umysł. niż. szczebla	19	19	43	11	9	90
Pracownicy fiz.- umysł.	24	16	39	16	5	89
Robotnicy wykwalifikowani	22	17	33	18	10	131
Robotnicy niewykwalifik.	26	16	14	24	19	53
Rolnicy	25	14	23	23	15	33
Pracujący na własny rach.	17	22	41	14	5	41
Bierni zawodowo						
Renciści	20	20	32	14	15	106
Emeryci	28	19	34	13	6	253
Uczniowie i studenci	23	18	37	14	8	90
Bezrobotni	22	11	27	32	7	85
Gospodynie domowe i inni	9	18	32	32	9	33
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	20	21	42	10	6	155
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	21	12	34	16	17	75
sekt. pryw. poza rolnict.	24	19	36	15	6	279
prywatnym gosp. rolnym	21	13	21	27	18	43
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	26	9	30	28	6	66
301-500	18	17	36	20	10	104
501-900	26	18	34	16	6	237
901-1200	23	18	37	14	9	145
Powyżej 1200 zł	23	21	47	7	3	144
Ocena własnych war. mater.						
Złe	27	16	30	16	11	199
Średnie	25	19	30	18	8	528
Dobre	18	18	43	13	8	374
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	46	13	28	11	2	39
Raz w tygodniu	26	17	31	16	10	554
1-2 razy w miesiącu	20	19	35	18	8	199
Kilka razy w roku	17	21	36	15	12	198
W ogóle nie uczestniczy	15	18	48	14	4	110
Poglądy polityczne						
Lewica	13	16	60	10	2	126
Centrum	18	24	38	14	7	323
Prawica	36	17	34	7	6	355
Trudno powiedzieć	17	15	21	30	17	297

Tabela 2. Stosunek do Zbigniewa Ćwiakalskiego

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	14	11	29	39	7	1101
Płeć						
Mężczyźni	15	12	34	33	6	524
Kobiety	12	11	24	44	9	577
Wiek						
18-24 lata	12	13	20	52	3	159
25-34	11	15	22	44	7	205
35-44	15	12	27	33	13	180
45-54	11	12	35	33	8	180
55-64	17	10	39	31	3	181
65 lat i więcej	16	6	29	40	9	196
Miejsce zamieszkania						
Wieś	11	7	23	51	8	410
Miasto do 20 tys.	15	9	28	39	10	151
20-100 tys.	15	11	35	30	8	215
101-500 tys.	20	15	23	36	7	171
501 tys. i więcej mieszk.	11	23	42	21	3	155
Wykształcenie						
Podstawowe	12	8	18	53	8	291
Zasadnicze zawodowe	15	11	23	43	9	282
Średnie	15	12	34	33	6	373
Wyższe	12	17	46	18	7	156
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	10	21	43	21	5	98
Prac. umysł. niż. szczebla	13	15	32	32	8	90
Pracownicy fiz.- umysł.	19	12	24	39	7	89
Robotnicy wykwalifikowani	14	14	23	42	8	131
Robotnicy niewykwalifik.	17	15	11	51	6	53
Rolnicy	17	6	15	55	8	33
Pracujący na własny rach.	21	8	47	19	5	41
Bierni zawodowo						
Renciści	12	12	21	44	11	106
Emeryci	16	7	34	36	7	253
Uczniowie i studenci	15	12	26	42	5	90
Bezrobotni	7	8	25	49	11	85
Gospodynie domowe i inni	3	6	33	53	6	33
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	15	14	37	28	6	155
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	19	13	24	31	13	75
sekt. pryw. poza rolnict.	14	15	26	40	5	279
prywatnym gosp. rolnym	13	5	13	59	11	43
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	16	6	12	58	7	66
301-500	17	9	17	50	7	104
501-900	15	12	27	39	8	237
901-1200	15	8	33	32	11	145
Powyżej 1200 zł	14	13	46	22	5	144
Ocena własnych war. mater.						
Złe	12	14	19	47	8	199
Średnie	16	11	26	39	8	528
Dobre	12	11	37	34	5	374
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	36	3	11	42	9	39
Raz w tygodniu	13	11	31	37	8	554
1-2 razy w miesiącu	10	14	26	44	6	199
Kilka razy w roku	13	16	27	37	6	198
W ogóle nie uczestniczy	18	7	29	40	6	110
Poglądy polityczne						
Lewica	16	13	38	29	4	126
Centrum	11	16	30	38	5	323
Prawica	21	12	38	24	5	355
Trudno powiedzieć	7	5	13	61	14	297

Tabela 3. Stosunek do **Lecha Kaczyńskiego**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	48	15	33	0	4	1101
Płeć						
Mężczyźni	52	13	32	0	2	524
Kobiety	45	16	34	0	5	577
Wiek						
18-24 lata	54	15	30	0	1	159
25-34	61	12	26	0	1	205
35-44	54	17	21	0	8	180
45-54	47	13	36	0	4	180
55-64	42	15	39	0	5	181
65 lat i więcej	32	17	46	0	4	196
Miejsce zamieszkania						
Wieś	39	16	40	0	5	410
Miasto do 20 tys.	52	12	30	0	5	151
20-100 tys.	53	15	29	0	3	215
101-500 tys.	48	17	32	0	2	171
501 tys. i więcej mieszk.	61	13	25	0	2	155
Wykształcenie						
Podstawowe	40	15	38	0	6	291
Zasadnicze zawodowe	44	15	37	0	5	282
Średnie	52	15	31	0	2	373
Wyższe	62	14	22	0	2	156
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	66	12	22	0	1	98
Prac. umysł. niż. szczebla	61	11	26	0	2	90
Pracownicy fiz.- umysł.	44	21	30	0	6	89
Robotnicy wykwalifikowani	57	13	26	0	4	131
Robotnicy niewykwalifik.	46	15	35	0	3	53
Rolnicy	35	9	42	0	15	33
Pracujący na własny rach.	57	19	24	0	0	41
Bierni zawodowo						
Renciści	41	14	34	0	11	106
Emeryci	33	18	46	0	3	253
Uczniowie i studenci	56	14	29	0	1	90
Bezrobotni	55	11	31	0	3	85
Gospodynie domowe i inni	46	15	35	0	4	33
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	51	13	33	0	4	155
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	59	16	19	0	6	75
sekt. pryw. poza rolnict.	57	17	26	0	1	279
prywatnym gosp. rolnym	35	11	41	0	14	43
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	39	13	42	0	5	66
301-500	48	12	36	0	4	104
501-900	44	15	37	0	4	237
901-1200	44	20	32	1	3	145
Powyżej 1200 zł	61	10	27	0	2	144
Ocena własnych war. mater.						
Złe	46	15	32	0	6	199
Średnie	42	16	38	0	4	528
Dobre	58	13	27	0	2	374
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	20	25	56	0	0	39
Raz w tygodniu	40	14	41	0	4	554
1-2 razy w miesiącu	55	15	24	0	5	199
Kilka razy w roku	60	14	22	0	4	198
W ogóle nie uczestniczy	65	15	19	0	1	110
Poglądy polityczne						
Lewica	70	10	20	0	1	126
Centrum	55	14	29	0	2	323
Prawica	45	11	43	0	1	355
Trudno powiedzieć	35	22	32	0	11	297

Tabela 4. Stosunek do Jarosława Kalinowskiego

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	17	25	38	10	10	1101
Płeć						
Mężczyźni	19	28	39	8	6	524
Kobiety	16	22	37	12	13	577
Wiek						
18-24 lata	15	30	31	14	11	159
25-34	20	25	35	11	10	205
35-44	18	25	36	10	10	180
45-54	16	27	39	8	9	180
55-64	16	23	49	5	7	181
65 lat i więcej	18	19	39	14	10	196
Miejsce zamieszkania						
Wieś	15	22	40	11	12	410
Miasto do 20 tys.	18	20	36	17	9	151
20-100 tys.	17	23	41	10	9	215
101-500 tys.	18	34	33	8	8	171
501 tys. i więcej mieszk.	21	29	37	6	6	155
Wykształcenie						
Podstawowe	16	20	35	15	14	291
Zasadnicze zawodowe	18	20	38	14	10	282
Średnie	16	28	42	7	7	373
Wyższe	20	33	37	2	7	156
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	22	27	38	4	9	98
Prac. umysł. niż. szczebla	16	32	36	5	11	90
Pracownicy fiz.- umysł.	20	26	40	9	5	89
Robotnicy wykwalifikowani	16	24	36	14	9	131
Robotnicy niewykwalifik.	20	14	41	13	12	53
Rolnicy	22	21	37	6	13	33
Pracujący na własny rach.	13	35	43	0	10	41
Bierni zawodowo						
Renciści	15	22	36	14	13	106
Emeryci	17	20	44	10	9	253
Uczniowie i studenci	13	38	31	7	10	90
Bezrobotni	14	24	33	22	7	85
Gospodynie domowe i inni	18	9	45	13	15	33
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	19	26	45	6	5	155
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	14	22	37	12	14	75
sekt. pryw. poza rolnict.	20	27	36	8	9	279
prywatnym gosp. rolnym	18	16	36	13	17	43
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	18	9	40	26	7	66
301-500	10	21	45	15	10	104
501-900	18	23	40	9	9	237
901-1200	18	23	43	7	9	145
Powyżej 1200 zł	14	34	42	6	3	144
Ocena własnych war. mater.						
Złe	20	21	35	14	10	199
Średnie	18	22	38	11	10	528
Dobre	15	30	40	7	9	374
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	28	13	42	10	6	39
Raz w tygodniu	16	22	43	10	10	554
1-2 razy w miesiącu	15	28	36	11	10	199
Kilka razy w roku	18	30	31	9	11	198
W ogóle nie uczestniczy	21	29	32	15	3	110
Poglądy polityczne						
Lewica	9	26	54	9	2	126
Centrum	17	26	41	8	7	323
Prawica	19	29	39	5	8	355
Trudno powiedzieć	18	17	29	20	17	297

Tabela 5. Stosunek do **Bronisława Komorowskiego**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	13	15	49	15	8	1100
Płeć						
Mężczyźni	16	14	54	9	7	524
Kobiety	11	15	44	21	9	576
Wiek						
18-24 lata	9	22	40	19	9	159
25-34	15	18	46	15	6	205
35-44	13	17	45	12	12	180
45-54	12	16	53	11	8	179
55-64	10	9	62	13	6	181
65 lat i więcej	17	7	47	19	9	196
Miejsce zamieszkania						
Wieś	13	12	44	22	10	408
Miasto do 20 tys.	12	12	49	18	9	151
20-100 tys.	11	13	55	12	8	215
101-500 tys.	16	19	48	9	8	171
501 tys. i więcej mieszk.	14	22	55	6	4	155
Wykształcenie						
Podstawowe	15	11	36	25	12	291
Zasadnicze zawodowe	13	11	48	18	9	281
Średnie	11	17	55	10	6	373
Wyższe	13	21	59	3	4	156
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	7	22	61	4	7	98
Prac. umysł. niż. szczebla	16	20	50	8	6	90
Pracownicy fiz.- umysł.	14	17	54	12	3	89
Robotnicy wykwalifikowani	14	14	51	13	8	131
Robotnicy niewykwalifik.	12	12	42	14	20	53
Rolnicy	12	19	34	25	10	33
Pracujący na własny rach.	12	17	59	10	3	41
Bierni zawodowo						
Renciści	10	11	42	22	16	106
Emeryci	17	6	52	17	8	253
Uczniowie i studenci	10	26	46	11	8	90
Bezrobotni	9	19	38	25	8	85
Gospodynie domowe i inni	18	11	38	26	6	32
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	11	17	64	6	2	155
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	16	14	46	13	10	75
sekt. pryw. poza rolnict.	13	18	49	12	9	279
prywatnym gosp. rolnym	12	19	29	25	15	43
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	19	11	35	27	8	66
301-500	11	10	45	24	10	104
501-900	15	14	49	16	7	237
901-1200	15	13	56	13	4	145
Powyżej 1200 zł	9	16	65	6	4	144
Ocena własnych war. mater.						
Złe	14	11	42	22	12	199
Średnie	16	15	46	15	8	527
Dobre	9	17	56	11	7	374
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	33	6	43	13	5	39
Raz w tygodniu	13	15	49	15	9	553
1-2 razy w miesiącu	10	13	50	16	10	199
Kilka razy w roku	13	22	43	13	9	198
W ogóle nie uczestniczy	12	8	60	18	2	110
Poglądy polityczne						
Lewica	13	10	68	6	3	126
Centrum	11	18	53	14	5	323
Prawica	17	14	57	7	5	355
Trudno powiedzieć	11	13	28	30	18	296

Tabela 6. Stosunek do Leszka Millera

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	57	19	16	3	6	1100
Płeć						
Mężczyźni	62	16	17	2	4	523
Kobiety	52	21	14	4	9	577
Wiek						
18-24 lata	44	26	22	3	5	159
25-34	52	23	18	1	5	205
35-44	58	18	12	3	9	180
45-54	58	16	17	2	6	180
55-64	68	16	10	2	5	181
65 lat i więcej	59	13	15	6	8	195
Miejsce zamieszkania						
Wieś	53	20	14	4	9	410
Miasto do 20 tys.	56	11	22	5	6	151
20-100 tys.	56	18	18	3	4	215
101-500 tys.	63	20	12	0	5	171
501 tys. i więcej mieszk.	63	22	12	0	2	154
Wykształcenie						
Podstawowe	53	15	16	6	10	291
Zasadnicze zawodowe	52	20	17	4	7	282
Średnie	58	20	16	1	5	372
Wyższe	70	19	9	0	2	156
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	66	19	12	0	3	98
Prac. umysł. niż. szczebla	58	23	11	1	7	90
Pracownicy fiz.- umysł.	47	27	20	1	4	89
Robotnicy wykwalifikowani	56	14	21	2	7	131
Robotnicy niewykwalifik.	39	22	20	2	17	53
Rolnicy	53	27	11	2	7	33
Pracujący na własny rach.	74	7	11	3	5	41
Bierni zawodowo						
Renciści	55	17	12	4	12	106
Emeryci	62	15	13	5	5	252
Uczniowie i studenci	52	23	16	3	5	90
Bezrobotni	51	22	22	3	2	85
Gospodynie domowe i inni	64	13	16	3	4	33
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	65	19	12	1	4	155
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	51	18	21	1	10	75
sekt. pryw. poza rolnict.	52	21	19	2	6	279
prywatnym gosp. rolnym	56	23	8	5	9	43
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	48	18	20	6	8	66
301-500	47	20	22	5	5	104
501-900	63	17	12	2	6	237
901-1200	57	19	15	2	7	145
Powyżej 1200 zł	54	24	17	0	5	144
Ocena własnych war. mater.						
Złe	60	16	14	4	6	199
Średnie	57	18	15	3	7	527
Dobre	55	21	17	2	5	374
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	71	13	9	3	5	39
Raz w tygodniu	57	18	15	3	6	554
1-2 razy w miesiącu	54	21	16	1	8	199
Kilka razy w roku	55	19	18	2	7	198
W ogóle nie uczestniczy	59	21	14	4	2	109
Poglądy polityczne						
Lewica	46	14	35	1	3	126
Centrum	52	27	16	1	4	322
Prawica	73	13	10	1	3	355
Trudno powiedzieć	48	18	13	7	14	297

Tabela 7. Stosunek do **Wojciecha Olejniczaka**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	33	20	27	12	8	1101
Płeć						
Mężczyźni	41	18	27	9	5	524
Kobiety	27	22	27	15	10	577
Wiek						
18-24 lata	30	18	31	15	5	159
25-34	34	25	23	10	8	205
35-44	33	20	24	11	13	180
45-54	34	22	26	10	8	180
55-64	34	19	35	7	5	181
65 lat i więcej	36	16	23	19	6	196
Miejsce zamieszkania						
Wieś	33	18	24	16	10	410
Miasto do 20 tys.	37	21	25	13	5	151
20-100 tys.	30	21	30	10	9	215
101-500 tys.	33	25	26	9	7	171
501 tys. i więcej mieszk.	38	19	32	8	4	155
Wykształcenie						
Podstawowe	30	14	24	22	9	291
Zasadnicze zawodowe	32	18	29	12	9	282
Średnie	34	23	28	8	8	373
Wyższe	41	29	23	4	3	156
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	41	32	17	7	2	98
Prac. umysł. niż. szczebla	33	27	28	4	8	90
Pracownicy fiz.- umysł.	26	26	29	11	8	89
Robotnicy wykwalifikowani	32	22	25	11	10	131
Robotnicy niewykwalifik.	32	8	30	16	14	53
Rolnicy	39	8	23	15	15	33
Pracujący na własny rach.	47	20	20	7	5	41
Bierni zawodowo						
Renciści	22	16	33	17	12	106
Emeryci	36	19	26	14	6	253
Uczniowie i studenci	35	17	36	8	4	90
Bezrobotni	35	12	25	22	6	85
Gospodynie domowe i inni	31	26	23	10	11	33
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	36	32	23	4	5	155
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	34	18	26	7	15	75
sekt. pryw. poza rolnict.	33	20	27	14	7	279
prywatnym gosp. rolnym	36	8	21	19	15	43
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	23	15	28	22	12	66
301-500	33	12	30	17	8	104
501-900	34	19	29	14	4	237
901-1200	34	20	29	11	6	145
Powyżej 1200 zł	31	29	28	8	4	144
Ocena własnych war. mater.						
Złe	34	14	26	18	8	199
Średnie	35	20	26	11	8	528
Dobre	31	24	28	10	7	374
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	48	13	20	17	2	39
Raz w tygodniu	36	19	27	10	8	554
1-2 razy w miesiącu	29	23	26	13	9	199
Kilka razy w roku	27	25	25	15	8	198
W ogóle nie uczestniczy	33	14	35	15	2	110
Poglądy polityczne						
Lewica	18	20	55	2	4	126
Centrum	26	26	32	8	7	323
Prawica	52	17	20	8	3	355
Trudno powiedzieć	26	17	17	25	15	297

Tabela 8. Stosunek do Waldemara Pawlaka

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	22	22	44	5	7	1101
Płeć						
Mężczyźni	24	22	46	4	3	524
Kobiety	20	21	42	7	9	577
Wiek						
18-24 lata	16	25	36	15	8	159
25-34	25	23	41	4	7	205
35-44	22	28	38	3	8	180
45-54	20	21	51	2	6	180
55-64	22	17	55	2	4	181
65 lat i więcej	26	17	44	7	7	196
Miejsce zamieszkania						
Wieś	20	21	43	7	9	410
Miasto do 20 tys.	27	13	49	6	5	151
20-100 tys.	20	20	49	4	6	215
101-500 tys.	27	27	36	6	4	171
501 tys. i więcej mieszk.	20	29	45	2	4	155
Wykształcenie						
Podstawowe	22	20	37	11	10	291
Zasadnicze zawodowe	20	22	45	6	8	282
Średnie	22	23	48	3	5	373
Wyższe	27	23	47	1	3	156
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	27	27	43	2	2	98
Prac. umysł. niż. szczebla	19	27	45	3	7	90
Pracownicy fiz.- umysł.	27	23	40	5	5	89
Robotnicy wykwalifikowani	20	23	49	3	5	131
Robotnicy niewykwalifik.	20	26	27	4	24	53
Rolnicy	22	12	54	0	12	33
Pracujący na własny rach.	27	26	39	2	5	41
Bierni zawodowo						
Renciści	24	19	40	8	9	106
Emeryci	23	16	51	5	5	253
Uczniowie i studenci	18	25	38	13	6	90
Bezrobotni	17	26	43	9	5	85
Gospodynie domowe i inni	20	15	46	9	10	33
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	25	26	44	2	3	155
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	22	14	46	6	12	75
sekt. pryw. poza rolnict.	23	27	41	3	6	279
prywatnym gosp. rolnym	24	11	49	3	13	43
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	24	12	46	9	8	66
301-500	23	20	44	9	4	104
501-900	22	25	41	6	6	237
901-1200	22	20	49	4	5	145
Powyżej 1200 zł	17	22	56	1	4	144
Ocena własnych war. mater.						
Złe	28	20	40	6	5	199
Średnie	23	23	42	5	7	528
Dobre	17	21	49	6	6	374
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	34	10	45	3	8	39
Raz w tygodniu	21	20	47	6	6	554
1-2 razy w miesiącu	25	22	39	5	8	199
Kilka razy w roku	17	27	44	4	8	198
W ogóle nie uczestniczy	24	26	39	9	1	110
Poglądy polityczne						
Lewica	22	19	55	2	2	126
Centrum	19	30	44	4	3	323
Prawica	26	16	50	4	4	355
Trudno powiedzieć	21	20	33	11	16	297

Tabela 9. Stosunek do ks. Tadeusza Rydzyka

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Niezna- mość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	66	12	14	2	7	1099
Płeć						
Mężczyźni	68	14	11	1	5	522
Kobiety	64	10	16	2	8	577
Wiek						
18-24 lata	79	11	6	1	3	159
25-34	77	10	8	2	3	205
35-44	71	10	7	1	11	180
45-54	62	17	12	0	9	179
55-64	67	14	13	1	6	181
65 lat i więcej	40	10	34	6	10	195
Miejsce zamieszkania						
Wieś	53	12	20	3	12	410
Miasto do 20 tys.	71	8	16	2	3	150
20-100 tys.	73	12	7	2	6	215
101-500 tys.	72	12	12	0	3	171
501 tys. i więcej mieszk.	79	13	6	0	3	154
Wykształcenie						
Podstawowe	47	13	26	5	10	291
Zasadnicze zawodowe	61	15	14	1	9	282
Średnie	79	9	8	1	4	371
Wyższe	80	10	5	0	4	156
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	81	12	4	0	3	98
Prac. umysł. niż. szczebla	80	11	4	0	4	90
Pracownicy fiz.- umysł.	79	10	5	0	6	89
Robotnicy wykwalifikowani	67	15	8	2	8	131
Robotnicy niewykwalifik.	52	18	13	4	13	53
Rolnicy	65	9	9	10	6	33
Pracujący na własny rach.	82	7	4	0	6	41
Bierni zawodowo						
Renciści	55	12	21	2	9	105
Emeryci	48	10	29	4	9	252
Uczniowie i studenci	84	12	1	0	2	90
Bezrobotni	65	10	20	0	6	85
Gospodynie domowe i inni	69	15	5	0	11	33
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	76	13	6	0	5	155
spółce właścicieli	67	12	10	1	9	75
prywatnych i państwa	74	12	7	1	6	279
sekt. pryw. poza rolnict.	62	14	10	5	9	43
prywatnym gosp. rolnym						
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	51	11	25	3	10	66
301-500	64	12	17	2	5	104
501-900	60	13	17	4	7	236
901-1200	68	8	16	1	8	145
Powyżej 1200 zł	75	14	8	2	2	144
Ocena własnych war. mater.						
Złe	58	13	18	3	9	199
Średnie	59	14	16	2	8	526
Dobre	79	9	8	0	4	374
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	42	14	35	0	9	39
Raz w tygodniu	59	13	17	2	8	554
1-2 razy w miesiącu	71	12	7	2	8	199
Kilka razy w roku	76	8	10	0	6	198
W ogóle nie uczestniczy	79	8	8	4	1	108
Poglądy polityczne						
Lewica	83	5	10	0	2	126
Centrum	74	16	7	0	3	321
Prawica	65	13	19	1	3	355
Trudno powiedzieć	51	10	16	5	18	297

Tabela 10. Stosunek do Marka Sawickiego

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	11	17	18	47	8	1101
Płeć						
Mężczyźni	12	17	22	41	8	524
Kobiety	9	17	14	53	8	577
Wiek						
18-24 lata	10	14	15	56	5	159
25-34	11	19	15	49	7	205
35-44	10	18	14	43	15	180
45-54	11	21	17	47	5	180
55-64	11	16	27	39	7	181
65 lat i więcej	11	12	18	49	10	196
Miejsce zamieszkania						
Wieś	8	11	16	57	8	410
Miasto do 20 tys.	12	15	21	44	8	151
20-100 tys.	11	16	20	43	10	215
101-500 tys.	13	21	10	46	10	171
501 tys. i więcej mieszk.	13	30	22	32	4	155
Wykształcenie						
Podstawowe	10	9	14	59	9	291
Zasadnicze zawodowe	9	16	16	50	9	282
Średnie	11	18	21	43	7	373
Wyższe	15	28	20	31	7	156
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	12	24	20	36	8	98
Prac. umysł. niż. szczebla	9	24	18	41	7	90
Pracownicy fiz.- umysł.	12	15	13	56	4	89
Robotnicy wykwalifikowani	7	16	16	53	9	131
Robotnicy niewykwalifik.	16	16	12	49	6	53
Rolnicy	5	15	27	50	2	33
Pracujący na własny rach.	13	19	25	37	5	41
Bierni zawodowo						
Renciści	9	14	14	52	10	106
Emeryci	11	14	22	43	9	253
Uczniowie i studenci	11	19	19	45	6	90
Bezrobotni	8	12	9	61	10	85
Gospodynie domowe i inni	21	14	10	40	14	33
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	13	22	21	39	5	155
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	13	13	17	51	6	75
sekt. pryw. poza rolnict.	10	19	14	49	8	279
prywatnym gosp. rolnym	8	14	18	52	8	43
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	9	8	17	58	8	66
301-500	11	9	14	61	4	104
501-900	11	17	16	49	6	237
901-1200	10	17	20	41	13	145
Powyżej 1200 zł	10	28	23	33	7	144
Ocena własnych war. mater.						
Złe	11	15	14	55	6	199
Średnie	10	15	17	48	9	528
Dobre	10	20	20	42	8	374
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	19	18	16	40	8	39
Raz w tygodniu	8	15	21	47	9	554
1-2 razy w miesiącu	13	17	15	50	6	199
Kilka razy w roku	11	19	13	46	11	198
W ogóle nie uczestniczy	14	19	16	47	4	110
Poglądy polityczne						
Lewica	15	19	15	47	4	126
Centrum	11	20	18	45	7	323
Prawica	14	20	24	35	7	355
Trudno powiedzieć	5	8	10	64	13	297

Tabela 11. Stosunek do **Donalda Tuska**

(%)

	Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Niezna- mość	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	19	11	66	1	3	1100
Płeć						
Mężczyźni	20	11	67	0	2	523
Kobiety	19	12	65	1	4	577
Wiek						
18-24 lata	17	13	67	1	2	158
25-34	15	13	71	1	1	205
35-44	23	12	60	0	5	180
45-54	20	11	66	1	3	180
55-64	17	8	71	0	3	181
65 lat i więcej	24	10	61	2	3	196
Miejsce zamieszkania						
Wieś	25	15	54	1	4	410
Miasto do 20 tys.	15	7	73	1	4	150
20-100 tys.	17	8	74	0	1	215
101-500 tys.	17	13	69	0	1	171
501 tys. i więcej mieszk.	13	8	76	1	2	155
Wykształcenie						
Podstawowe	23	12	59	1	5	291
Zasadnicze zawodowe	21	14	60	1	3	282
Średnie	17	10	71	0	1	372
Wyższe	14	8	78	0	0	156
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	9	11	80	0	1	98
Prac. umysł. niż. szczebla	19	13	69	0	0	90
Pracownicy fiz.- umysł.	22	10	67	0	1	89
Robotnicy wykwalifikowani	19	11	67	0	3	131
Robotnicy niewykwalifik.	21	14	59	0	6	53
Rolnicy	35	13	41	3	7	33
Pracujący na własny rach.	16	5	79	0	0	41
Bierni zawodowo						
Renciści	18	17	55	3	6	106
Emeryci	22	9	67	1	2	253
Uczniowie i studenci	15	12	71	1	1	90
Bezrobotni	22	13	60	0	5	85
Gospodynie domowe i inni	21	9	64	0	6	33
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	17	10	73	0	0	155
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	26	6	61	0	7	74
sekt. pryw. poza rolnict.	16	13	70	0	1	279
prywatnym gosp. rolnym	34	14	44	0	8	43
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	33	12	54	0	2	66
301-500	25	10	61	1	3	104
501-900	18	11	67	1	3	237
901-1200	16	12	70	1	1	145
Powyżej 1200 zł	13	8	77	1	1	144
Ocena własnych war. mater.						
Złe	28	13	55	1	4	199
Średnie	22	14	61	1	3	527
Dobre	12	7	79	0	2	374
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	28	9	61	0	2	39
Raz w tygodniu	22	12	63	1	3	553
1-2 razy w miesiącu	15	9	70	1	4	199
Kilka razy w roku	15	10	72	1	2	198
W ogóle nie uczestniczy	19	15	66	0	0	110
Poglądy polityczne						
Lewica	13	6	80	0	1	126
Centrum	14	14	71	0	1	322
Prawica	22	8	70	0	0	355
Trudno powiedzieć	24	15	51	2	8	297